

Cultuurhistorie als startpunt voor regionale ontwikkeling Studenten Landschapsgeschiedenis geven een impuls omgeving Emmen

De Veenkoloniën, het gebied aan de oostgrens van Groningen en Drenthe, is een grootschalig akkerbouwgebied met vooral fabrieksaardappels, bieten en graan. De landbouw is niet echt winstgevend en mede daardoor trekken mensen weg uit het gebied. Men zoekt naar nieuwe vormen van bestaan en naar projecten die de bewoners kunnen binden. Dat daar behoefte aan is, bleek uit de grote opkomst bij de studentpresentatie rondom dit thema.

Tekst: Derk Jan Stobbelaar Foto's Projectgroep Veenlinie en De Nabershof

Voor de Agenda Veenkoloniën, de gemeente Emmen en belangengroepen STEEN en DBF, hebben twee groepen studenten uit de minor Landschapsgeschiedenis (van Mia Corbeek) voorstellen gedaan om de cultuurhistorie van het gebied rond Emmen zichtbaar en beleefbaar te maken, om zo het toerisme een nieuwe impuls te geven en de bewoners te wijzen op de lange bewoningsgeschiedenis die het gebied kent. De ene groep, bestaande uit Jasper Osterthun, Yorick Vermeulen, Joyce van den Goor en Pieter Dijk heeft onderzoek gedaan naar de Veenlinie die Groningen en Friesland ooit tegen de bisschop van Munster moest beschermen. Kern van de linie was het Boertanger moeras, dat echter op enkele plaatsen doorwaadbaar was zodat men daar schansen moest bouwen en dat daarnaast verdroogde, zodat een leidijkensysteem nodig was om het veen nat te houden. Dit geheel is echter

grotendeels verdwenen, wat aanleiding was voor de studenten om voorstellen te doen om de leidijken en schansen weer zichtbaar te maken en fysiek beleefbaar door een fietspad, en verschillende typen reconstructies, en virtueel door smartfone applicaties.

De andere groep met Jeroen Holzhauer, Rick van Wezel, Judith Lenders en Erik van den Berg als onderzoekers, had de opdracht de landbouwgeschiedenis op de Es van Emmen tot leven te laten komen. In verschillende scenario's hebben de studenten de landbouw uit de perioden van de steentijd, de ijzertijd en de middeleeuwen weer te voorschijn laten komen door voor die perioden karakteristieke perceel- en gebruiksvormen te introduceren. Dit zal een aanvulling zijn op de landbouwgeschiedenis die museumboerderij De Nabershof nu al toont van de afgelopen drie eeuwen.

Het werk van de studenten inspireert bewoners, bestuurders en belangengroepen om te zoeken naar een nieuwe invulling van het gebied die voortbouwt op de geschiedenis van de streek. De cultuurhistorie en de economie hebben daar beide baat bij. Bovendien bleek in de discussies met de zaal dat men trots is op het gebied en dat deze cultuurhistorische projecten de identiteit van de bewoners kunnen versterken. De presentaties gaven ook aan dat de projecten alleen echt kunnen slagen als alle betrokken zich erin kunnen vinden, als niet alleen cultuurhistorici en bestuurders erbij betrokken zijn, maar ook bewoners, natuurbeschermers en waterschappen. Dat was het huiswerk voor de aanwezigen, om met de rapporten in de tas naar deze andere groepen toe te stappen en gezamenlijk de plannen verder uit te werken.